

С. І. Білокінь

Кржемінський Костянтин Іполитович

КРЖЕМІНСЬКИЙ Костянтин Іполитович (11. 05. 1893, Одеса - 28. 10. 1937, с-ще Биківня побл. Києва) - живописець, архітектор, мистецтвознавець і педагог. Закін. Кам'янець-Поділ. гімназію (нині Хмельн. обл., 1910-і рр.), відділ. малярства й архітектури Київ. худож. училища (1917). Заснував 1919 керам. майстерню у с. Піківець (нині Уман. р-ну Черкас. обл.), 1920 - дворічну школу нар. мистецтва ім. Т. Шевченка (розвинув [Д. Головка](#)); брав участь в організації Музею укр. мистецтва під керівництвом П. Курінного; викл. Вищої початк. школи (усі - в Умані). 1924-27 - викладач креслення худож.-пром. школи у м. Кам'янець-Подільський. Відтоді - у Києві: від 1928 - реставратор станк. живопису Всеукр. музей. м-ка; від поч. 1930-х рр. - викладач худож. інституту, у Худож. фондї. 1933 звільн. через дворян. походження. На творчій роботі. 10 жовтня 1937 заарешт., за звинуваченням в укр. націоналізмі та шпигунстві на користь Польщі засудж. до розстрілу. Реабіліт. 1974. Вивчав нар. стінопис на Уманщині та Кам'янець-Подільщині (худож. аналіз, соц., ґендерні, технол. аспекти). Автор дослідж. «Пам'ятки єврейського мистецтва на Кам'янецьчині - Мацеви: Єврейські надгробки» (1926), «Стінні розписи на Уманщині. Мотиви орнаменту: Альбом-монографія» (1927), «Архітектура та стінні розписи синагоги містечка Смотрича» (1929, співавт.; усі - Кам'янець-Подільський), «Хати села Ходоровець: Альбом літографій» (К., 1927). Виконував архіт. проекти жител, інтер'єрів та меблів в уряд. кабінетах, зокрема для Г. Петровського, П. Постишева. Серед учнів - [Д. Головка](#), Г. Петрашевич, А. Цівчинський.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Каменська Л. «Дворянин, чужа, класово ворожа людина...»: Хто він, Кость Кржемінський насправді?: [Спогади доньки] // Україна. 1993. № 18;
2. Її ж. Короткий життєпис художника К. І. Кржемінського // Поділ. братство. Хм., 1993. № 3;
3. Білокінь С. «Білі круки» подільського друкарства // ПУ. 2000. Ч. 3-4;
4. Тимченко Т. Київська школа реставрації станкового малярства (1920-1930 рр.) // Там само. 2001. Ч. 4;
5. Геппенер-Лінка Н. В. Спогади про Всеукраїнське музейне містечко 1929-1939 рр. // Лавр. альм.: Зб. наук. пр. К., 2003. Вип. 11.

Бібліографічний опис:

Кржемінський Костянтин Іполитович / С. І. Білокінь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1946>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України

([докладніше](#)).